

Birgit Jonasson – Samtalsmetodik- sammanfattning av föreläsning

Var: Växjö, Linnéuniversitetet, hus M

När 204-06-05

Sammahang: Apl-handledarutbildning

Inledning

- Var och en måste känna efter vilken samtalsmodell som fungerar
- Det är ingen terapeutisk utan en pedagogisk modell för samtal
- På Skolverkets webbplats finns de mål som eleven ska arbeta mot under apl-perioden. Oftast har eleven med sig ett papper med vilka mål som gäller för den aktuella apl-perioden.
- Det är viktigt att vara överens om vilka mål som nås. Sätt gärna delmål.
- Det inledande samtalet/"anställningsintervjun" kan vara en hjälp för att sätta upp delmål
- Delmålen måste anpassas till apl-periodens längd och upplägg å
- Det är bra att ha en fast tid (15-60 minuter) varje vecka då man träffar eleven
- Under alla samtal är det viktigt att man är öppen och lyhörd inför individen
- Möt eleven där hon/han är utan att använda tonårsspråk. Kanske kan man lära av det gamla talesättet "Tala med bönder på bönders vis och med de lärde på latin"
- Det är oerhört viktigt med regelbunden feedback.
- Man får aldrig kränka eleven.
- Man måste vara saklig utan att angripa personen
- Eleven bör få dagliga positiva kommentarer.

Värdegrund

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Soldaritet mellan människor
- Främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö

Fördomar och förhandsinformation

- Man behöver medvetandegöra sig själv om sina fördomar
- Finns det något som eleven gör som väcker mina fördomar?
- Man kan också i sammanhanget fundera över om man vill ha förhandsinformation om eleven.
- Om det är en elev med en neuropsykiatrisk diagnos eller en elev i särskolan ska man få förhandsinformation

Samtalets struktur

1. Inledning
2. Veckans guldskorn och veckan flopp
3. Tema
4. Övning
5. Reflektion och sammanfattning
6. Avslutning

Inledning

"Nu börjar det" eventuellt stänga av mobil eller åtminstone ha den på ljudlöst. Visa att man är lugn och är där för eleven

Veckans guldskorn och veckan flopp

De positiva delarna ska ha en stor i den här delen av samtalet. Det som inte har fungerat ska en liten del och samtidigt är det viktigt att inte negligera det. I samband med detta fick vi två och genomföra ett rollspel och agera handledare-elev.

Det är viktigt med ett öppet förhållningssätt och att berätta för eleven att man får göra fel. Det är svårast för eleverna att säga det positiva. Många ungdomar har dåligt självförtroende. Som vuxen måste man hjälpa dem att hitta det positiva t.ex. genom att de till nästa gång man ses göra en lista med positiva saker som har hänt under vecka eller att skriva positiva saker på lappar och lägga i en ask.

Teman

Man kan ha olika teman under olika samtal. Exempel på teman kan vara social kompetens, hur man är en bra kollega, yrkesidentitet och motivation (t.ex. hur man motiverar sig att göra det tråkiga). Man kan vara en motiverande person genom att känna/visa stolthet över sitt yrke. Ta gärna hjälp av kollegor och prata om vad som ger energi under en arbetsdag.

Övning

Vad kan man göra för att öva sig på det som floppade under veckan? Delmål kan användas för att klara svåra arbetsuppgifter. Alla delmål ska vara realistiska så att det finns en rimlig chans att man kan klara dem fram till nästa samtal.

Reflektion och sammanfattning

Ge eleven möjlighet att änka till. Var inte rädd för tystnaden! Vad har samtalet gett? Vad har apl-veckorna gett? Ställ frågor som gör att du kollar om eleven har förstått. Ställ också gärna följdfrågor. Använd metaforer t.ex. att se apl-perioden som en resa. Sammanfattad samtalet. Låt gärna eleven skriva ett inlägg om samtalet i sin logg/blogg (ofta har eleven den typen av uppgift med sig ut under apl-perioden)

Avslutning

Bestäm tid för nästa möte. Visa också att samtalet är slut t.ex. genom att uppmana eleven att åter sätta igång mobiltelefonen.

Trepartssamtal

Ett trepartssamtal är ett samtal mellan tre parter, i det här fallet lärare, elev och apl-handledare. Oftast är det läraren som ansvarar för ett trepartssamtal men ibland kan det också vara eleven som leder samtalet . Genom att ett eleven får göra det känner hon/han också mer ansvar.

Avslutning

Var lyhörd för eleven. Det är svårast at föra samtal med tysta elever, men var inte rädd för tystnaden. Glöm inte att ta hjälp av läraren om det är svårt att föra samtal med eleven.

Antecknat av Viktoria Johansson